Hình 3: Phát dọn đất nương rẫy

2. Thiết kế, trồng cây dược liệu

- Đối với đất nương rẫy có độ dốc thấp trồng theo hàng để tiện chăm sóc; đất có độ dốc cao, thiết kế, trồng theo đường đồng mức, tuyệt đối không lên luống, đào bới đất
- Gieo tỉa các loại cây lương thực thực phẩm trước, khi cây ở giai đoạn phát triển thân, lá, trồng xen các loại cây dược liệu

Hình 4: Trồng xen ngô với cây dược liệu (Đảng Sâm)

- Sau khi trồng xong, sử dụng rơm rạ, cỏ khô phủ vào gốc để hạn chế xói mòn tầng đất mặt trong mùa mưa và giữ ẩm đất trong mùa khô, đồng thời góp phần cung cấp chất dinh dưỡng cho cây

3. Chăm sóc

- Làm cỏ: Chỉ nhổ cỏ xung quanh gốc, hạn chế tác động làm đứt dây, tổn thương củ; sử dụng cỏ, lá cây khô phủ quanh gốc
- Dùng chế phẩm sinh học ủ phế phụ phẩm nông nghiệp (rơm, rạ,…) bón cho cây.

III. Một số khuyến cáo trong việc trồng cây dược liệu trên đất nương rẫy

Để sản xuất cây dược liệu theo hướng an toàn, bền vững, hạn chế hiện tượng xói mòn, rửa trôi đất nương rẫy cần thực hiện:

Nên:

+ Thiết kế trồng, chăm sóc theo những nội dung hướng dẫn như trên.

Không nên:

+ Không nên đốt phá rừng làm nương rẫy

Hình 5: phá rừng làm nương rẫy

Chịu trách nhiệm xuất bản: Ông Trương Công Quang- PGĐ Trung tâm. In 5.200 tờ, khổ 21x 29,7cm. Tại công ty TNHH TMDV in Minh Tuấn- KDC số 2, KP2, P.An Sơn, TP.Tam Kỳ. Giấy phép xuất bản số: /GP-STTTT do Sở thông tin và Truyền thông cấp ngày / /2024. In xong và nộp lưu chiểu tháng /2024

SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ PTNT QUẢNG NAM
TRUNG TÂM PHÁT TRIỂN SÂM NGỌC LINH VÀ DƯỢC LIỆU

HƯỚNG DẪN
MỘT SỐ BIỆN PHÁP KỸ THUẬT HẠN CHẾ HIỆN TƯỢNG XÓI MÒN, RỬA TRÔI ĐẤT NƯƠNG RẪY TRONG QUÁ TRÌNH SẢN XUẤT CÁC LOẠI CÂY DƯỢC LIỆU

TRUNG TÂM PHÁT TRIỂN SÂM NGỌC LINH VÀ DƯỢC LIỆU

Số 16 Lê Lợi - TP. Tam Kỳ - Quảng Nam
ĐT: 02353.857.579

I. Một số biện pháp kỹ thuật hạn chế hiện tượng xói mòn, rửa trôi đất nương rẫy trong quá trình sản xuất các loại cây dược liệu

- Xói mòn là hiện tượng đất bị bào mòn lớp đất bề mặt làm mất dinh dưỡng trong đất, làm cho đất nghèo dinh dưỡng không có khả năng canh tác.
- Nguyên nhân gây ra hiện tượng xói mòn đất là do nước, mưa nhiều, địa hình đất dốc, rừng bị phá làm mất lớp thảm thực vật bảo vệ trên bề mặt, do canh canh tác không hợp lý của con người trên đất nương rẫy...

Hình 1: Đất bị xói mòn rửa trôi

Để hạn chế hiện tượng xói rửa trôi đất, ngoài việc trồng và bảo vệ rừng chúng ta còn có các biện pháp kỹ thuật hạn chế xói mòn rửa trôi đất trong quá trình sản xuất các loại cây dược liệu trên đất nương rẫy như sau

1. Chọn vị trí đất trồng

Đất trồng có độ dốc vừa phải không quá 30^0. Chủ yếu trồng dưới chân đồi, đất tơi xốp, giàu mùn.

2. Phát dọn, thiết kế: Phát dọn thực bì theo băng, theo đường đồng mức hoặc quanh hố; không được phát dọn trắng sẽ làm xói mòn, rửa trôi tầng đất mặt trong mùa mưa; làm cho đất bị khô trong mùa nắng.

Hình 2: Thiết kế, trồng cây theo đường đồng mức

3. Trồng cây chắn gió:

- Trồng các loại cây bản địa làm vành đai chắn gió trên đỉnh đồi, khu vực bao quanh vùng sản xuất, hạn chế xói mòn, rửa trôi đất; góp phần điều hòa không khí, tạo điều kiện thuận lợi cho cây dược liệu sinh trưởng phát triển tốt.

4. Chăm sóc:

- Sau khi trồng xong sử dụng rơm rạ, lá cây khô phủ gốc để giữ ẩm đất và hạn chế xói mòn trong mùa mưa.
- Làm cỏ: nhổ và cắt bỏ dây leo cỏ dại chèn ép cây dược liệu, hạn chế làm sạch cỏ toàn bộ trên bề mặt; tủ gốc bằng rơm rạ và cỏ khô; không làm cỏ trong mùa mưa để hạn chế xói mòn, rửa trôi đất.

5. Bố trí trồng xen canh cây dược liệu với các loại cây trồng khác hợp lý

- Trồng các loại cây ăn quả xen cây dược liệu; xen các loại cây lương thực thực phẩm với cây dược liệu; trồng thêm các loại cây họ đậu,…
- Góp phần cải tạo, bảo vệ đất nương rẫy.

6. Tăng cường bón bổ sung phân hữu cơ (ủ bằng chế phẩm sinh học; sử dụng lá cây khô phủ trên mặt đất,…) nâng cao độ phì nhiêu cho đất.

II. Hướng dẫn mô hình trồng xen canh cây dược liệu với các loại cây lương thực thực phẩm trên đất nương rẫy vừa tăng hiệu quả kinh tế, vừa giảm hiện tượng xói mòn, rửa trôi đất

1. Chọn đất và phát dọn

- Chọn nương rẫy đã thu hoạch lúa, hoa màu, tiến hành nhổ cỏ phát dọn dây leo, bụi rậm giữ nguyên hiện trạng mặt đất, không đánh rãnh lên luống, chỉ thu gom thân cây mục; lá, dây leo, cây bụi vừa phát dọn để ủ phân hữu cơ.